

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
1094663-161229-PG

Bijlage(n)
-

Uw kenmerk
2017Z02079

Datum 9 maart 2017
Betreft Commissiebrief inzake reactie op actie www.nietstiekembijdementie.nl

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Geachte voorzitter,

In een brief van 8 februari 2017 verzocht de vaste commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport mij om een reactie te geven op de actie
www.nietstiekembijdementie.nl.

De desbetreffende actie is een petitie, gestart door een aantal artsen, om geld in
te zamelen voor het publiceren van een landelijke advertentie. De advertentie
bevat hun standpunt ten aanzien van het uitvoeren van euthanasie bij mensen
met vergevorderde dementie op basis van een eerder door de patiënt opgestelde
en ondertekende schriftelijke wilsverklaring. Deze artsen geven hierbij aan geen
euthanasie uit te willen voeren bij mensen in een vergevorderd stadium van
dementie indien de patiënt op het moment van uitvoeren van de euthanasie de
keuze voor levensbeëindiging niet meer kan communiceren. De petitie is inmiddels
door 450 artsen ondertekend (1 maart 2017).

Euthanasie is ingrijpend, voor degene die een duurzame doodswens heeft, en ook
voor de arts van wie hulp gevraagd wordt. Vrijheid om zelf te beslissen is hierbij
essentieel, zowel om te kiezen voor euthanasie als om te kiezen daar bij te
helpen. Artsen kunnen niet worden verplicht euthanasie uit te voeren. De artsen
die de actie hebben gesteund en daarmee aangeven dat zij niet altijd bereid zijn
aan een verzoek tot euthanasie mee te werken, hebben dat recht. En zij mogen
die mening kenbaar maken, ook dat staat ze vrij.

Patiënten die uitzichtloos en ondraaglijk lijden moeten in alle vrijheid een
weloverwogen wens kunnen vormen. De wet biedt ook vrijheid in de wijze waarop
die wens wordt geuit. Dat kan mondeling, maar mag ook schriftelijk. Het op tijd
vastleggen van een weloverwogen en duurzaam verzoek tot euthanasie is met
name van belang voor mensen die op het moment van de euthanasie hun verzoek
niet meer mondeling kunnen herhalen. Die situatie kan zich voordoen bij
somatische aandoeningen zoals kanker of ALS, maar ook als door dementie de
patiënt niet langer in staat is zijn wil te uiten.

De Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding stelt dat euthanasie mogelijk is als er een schriftelijke wilsverklaring is, mits aan alle andere zorgvuldigheidseisen is voldaan. In december 2015 zijn twee 'Handreikingen schriftelijk euthanasieverzoek' gepubliceerd, een versie voor artsen en een versie voor burgers, opgesteld door de ministeries van VWS en VenJ en door de KNMG. Deze handreikingen geven uitleg over wat het opstellen van een schriftelijke wilsverklaring juridisch en in de praktijk betekent. De versie voor burgers beoogt mensen meer duidelijkheid te bieden over het opstellen van een schriftelijke wilsverklaring. De handreiking voor artsen kan hen ondersteunen bij hun overwegingen, als zij binnen de grenzen van de wet gehoor willen geven aan een schriftelijk verzoek om euthanasie aan iemand die ondraaglijk en uitzichtloos lijdt ten gevolge van bijvoorbeeld dementie. Ook benoemen de handreikingen dat artsen niet verplicht zijn om mee te werken aan een euthanasieverzoek en dat artsen er altijd voor kunnen kiezen door te verwijzen naar een andere arts.

Ik verwacht hiermee aan uw verzoek te hebben voldaan.

Hoogachtend,

de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers